

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12-	K 18-
pol leta	" 6-	" 9-
četr leta	" 3-	" 450
na mesec	" 1·10	" 1·60

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inseriji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposiljave naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrske:

vse leto	K 18-
pol leta	" 9-
četr leta	" 450
na mesec	" 1·60

Za inozemstvo celo leto 28—

Upravnštvo: Knaflova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Shod čeških socijalnih demokratov.

Praga, 27. septembra. V nedeljo je bil tu shod čeških socijalnih demokratov, katerega se je udeležilo 108 delegatov. Poslanec Němec je poročal o kodanjskem socijalnodemokratičnem kongresu. Na tem shodu je bila sprejeta resolucija, v kateri se poudarja, da potrebujete obe največji frakciji avstrijskih socijalnih demokratov, torej nemški in češki socijalni demokrati, kako stroge in globoko segajoče reforme. Dosedanje razmerje med socijalnimi demokratimi so nevzdržljive. Resolucija se obrača tudi proti kodanjskemu sklepku, ki pomenuje umešavanje v notranje zadeve avstrijskih socijalnih demokratov, in obenem konstatira, da so bili češki socijalni demokrati vedno za spravo z nemškimi sodrugi, da pa je trdovratnost nemških socijalnih demokratov dosedaj to spravo preprečila.

Volilni boj med nemškimi nacijonalemi in nemškimi socijalnimi demokratimi.

Jablonec, 27. septembra. Včeraj se je vršila v jablonškem državnozborskem volilnem okrožju volilna borba med nemškimi nacijonalemi in nemškimi socijalnimi demokratimi, v kateri je zmagal nemški nacijonalec župan G l ö c k e r s s 6186 glasov proti socijalno-demokratskemu kandidatu, ki je dobil 5085 glasov. Prejšnji poslanec tega okraja je bil socijalni demokrat. Poraz socijalnih demokratov je omogočilo dejstvo, da so se češki socijalni demokrati, katerih je tako mnogo v jablonškem volilnem okraju, vzdržali glasovanja.

Stajerski krščanski socijali proti stajerskemu deželnemu odboru.

Mitterdorf, 27. septembra. Državni in deželni poslanec vitez Panz je imel tukaj volilni shod, na katerem je bila sprejeta tako ostra resolucija, naperjena proti gospodarstvu stajerskega deželnega odbora. Nadalje se v resoluciji zahteva, da vlada letos postavi popolnoma regularni proračun in da naj ne izvrši svoje grožnje, da odtegne 60 milijonov od raznih izdatkov narodno-gospodarskega značaja.

Nov volilni red za mesto Gradee.

Gradee, 27. septembra. Nov mestni volilni statut je izdelan. Po novem volilnem redu se voli kakor dosedaj 48 članov v občinski svet, ki pa so voljeni na 6 let. Vsaka 3 leta se voli polovico članov. Zupan se voli na 6 let, dva podžupana pa za dobo 2 let. Med tem ko poznaj novi ljubljanski volilni red 3 volilne zbere, je grški volilni red to načelo ovrgel in uveljavlja 4 volilne zbere in sicer na ta način, da se voli v 4. volilnem zboru splošno in da se bo v tem volilnem zboru volilo po proporcionalnem sistemu, med tem ko prvi trije volilni zbori volijo po principu relativne večine.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 27. septembra. Danes se vrši prva seja ogrskega dr-

žavnega zbera, ki pa bo le zgolj formalnega značaja. Določi se namreč samo dnevni red za bodoče seje.

Dementi o ogrskih vojaških zahtevah.

Dunaj, 27. septembra. Ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary se je izrazil včeraj napram nekemu dunajskemu poročevalcu, da so vesti »Reichspošte« o ogrskih zahtevah v delegacijah polnoma neresnične in da je to le »Zukunftsmusik«.

Ban dr. Tomašić o političnem položaju na Hrvaškem.

Zagreb, 27. septembra. V nedeljo je govoril hrvaški ban dr. Tomašić v Osjeku na tako mnogočestivem zborovanju. Govor bana dr. Tomašića v Osjeku vzbuja prav različne občutke. Ne da se oporekati, da ima ban v marsikaterih stavreh prav, zlasti je uvaževanja vreden njegov izrek o stranki, ki hoče biti vladna in opozicionalna obenem. Priznati se mora, da je to takško zelo pravilno ocenil. Tudi njegovo toplo zavzemanje za srbsko - hrvaško logo na Hrvaškem gotovo vzbuja odobravanje. Toda ravno jedra celega hrvaškega vprašanja, kako odpraviti in onemogočiti Hrvaško ponižajoče krvice, ki jih Ogrska tako dosledno izvaja iz hrvaško - ogrske nagodbe, se je tako malomarno, mimogrede in le površno dotaknil. V čudnem protislovju z njegovim navdušenjem za hrvaški narod in hrvaško domovino je pa tudi dejstvo, da je pri po zborovanju vršečem se banketu nazdravil nekdajemu največjemu trinogu hrvaškega naroda, sedanjemu ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Khuen - Hedervaryju, kar se bo lahko tolmačilo v političnih praznoverskih krogih kot slab omen. — Podajamo najvažnejše misli in izvajanja iz njegovega osješkega govora. Ban dr. Tomašić poudarja, da je njegova volja, da naj ljudstvo na Hrvaškem samo sodi, ali je njegovo postopanje pravilno ali ne, on ima čisto hrvaško sreč in ravno tako kakor v vsakem drugem Hrvatu biće tudi njegovo sreć za hrvaški narod in hrvaško domovino in se v tem oziru ne da nikdar komandirati niti od zgoraj niti od spodaj. — Ban dr. Tomašić je nadalje poročal pričajočim zborovalcem, da išče pravih ljudi, da hoče z merodajnimi faktorji najti novih izhodov iz homatijske na Hrvaškem, akoravno bi ban lahko postopal tudi brez koalicije in če treba tudi proti njej. On da je mnenja, da je srbsko-hrvaška koalicija danes sama s seboj v nasprotju. Ban da je srbsko - hrvaško koalicijo že takoj iz vsega početka prosil, da naj se spremeni v enotno stranko, ki je fiksna, koalicija pa da hoče biti vladna in opozicionalna stranka obenem. To pa je nemogoče. Delitev dela je tudi v ustavnem življenju potrebna in vse znečati, opozicijo tvoriti in pa biti obenem viadna stranka, to se pravi mečati grah in fičol in to nikakor ne gre. Ce srbsko - hrvaška koalicija misli, da

mora uvrstiti med svoje vrste tudi take ljudi, ki so opozicionalni, ki so že po svoji naravi opozicionalni, tedaj je pripravljen tudi na to pristati, toda edino le v tem slučaju, da se tem faktorjem v stranki določi le jačo omejen delokrog in se ga zasigura, da ta del stranke ne bode motil mirnega toka politike. Ljudstvo zahteva danes uspehov. Ko pa je ban prevzel vlado, da se je napram javnosti zaobljubil, odpraviti vse krvice, ki se danes izvršujejo na podlagi hrvaško - ogrskenagodbe z ogrske strani napram hrvaški domovini. V to svrhu pa potrebuje močne stranke, ki je pripravljena z njim skupno delovati za dosegel cilja. Ban dr. Tomašić opozarja dalje, da je on kot hrvaški ban primoran to javnosti povedati in sicer na nevarnost, da pomenja ta njegova izjava njegovo odstranitev z banskega stolca, kajti će ban tako govoriti, potem resnično obstoja zanj ta nevarnost. Ban dr. Tomašić poudarja dalje v svojem govoru, da je ponosen na hrvaški narod in da se s ponosom nazivlje njegovega sina. Ban želi, da bi hrvaški narod postal velik in ponosen in sicer na ta način, da koraka z napredkom in duhom časa. Ban dr. Tomašić je govoril nato o srbskem vprašanju ter rekel, da to vprašanje ne sme tvoriti nikakega spora pri tvorbi enotne vladne stranke. Ban dr. Tomašić je za svojo osebo pripravljen, izpolniti vse srbske zahteve, v kolikor se z njimi strinja, tudi Hrvati, on da je najtoplješji zagovornik srbsko - hrvaške sloge in ban je zatrjeval, da je kri Srbov kri Hrvatov, kdo Srbu dela krvico, dela krvico tudi Hrvatu. Tudi Srbi naj vstopijo v vladno stranko in z na ta način tvorjeno vladno stranko se hodi podati ban v boj za pravice, toda od njega se ne sme zahtevati, da bi žrtvoval interes domovine interesu koalicije. Ban svari dalje pred politično prenapetostjo, kajti razmere na Hrvaškem da so danes take, da nikakor ni izključeno, da je morda on zadnji ban, ki ga je imela kraljevina Hrvaška. — Ta nagovor je imel ban dr. Tomašić zgolj za ožje njegove pristaše, med katerimi so bili dr. Neumann, Pinterovič in še drugi somišljeniki, ki so že sedaj pripravljeni vstopiti v vladno večino. — Zvečer ob 6. se je vršil banket, na katerem je ban dr. Tomašić navdušeno napisal kralju in — kakor že uvodoma omenjeno — ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Khuen - Hedervaryju.

Kolera.

Rim, 27. septembra. Vsi poskusi italijanske vlade, prikriti resnični položaj kolere z lažnjivimi vestmi, so bili brezuspešni. Včeraj je moralna italijanska vlada razglasiti vsaj deloma resnico, četudi je še v nedeljo trdila popolnoma drugače. V Neapelju samem, o katerem je še predvčršnjem trdila, da se tam ni pojavit noben slučaj kolere, se je kolera že takoj udomačila, da je tam včeraj po uradnem izvestju obolelo 79 oseb na koleri, 50 pa jih je umrlo. Iz Apulije

beže trumoma ljudje pred kolero. V Neapolj je pribelalo do 10.000 takih beguncev, ki so seveda vedno nov vir uničujoče bolezni.

Carigrad, 27. septembra. Včeraj je tu zbolela ena oseba na koleri, ena pa je umrla.

Ercerun, 27. septembra. 23. t. m. je obolelo tu 9 oseb na koleri, 7 pa jih je umrlo, dne 24. t. m. pa je obolelo 7 oseb in 3 so umrle. V vilajetu Ercerun je zbolelo na koleri 7 oseb in 3 osebe so umrle.

Budimpešta, 27. septembra. Včeraj so se tu naznani 3 kolerasumljivi slučaji.

Mohač, 27. septembra. Včeraj so tu zbolele na koleri tri osebe, 4 osebe pa so umrle.

Budimpešta, 27. septembra. Minsitrstvo notranjih zadev razglaša, da je v pondeljek na Ogrskem v cellem bilo javljenih troje kolera-slječajev, 4 osebe pa da so umrle na koleri.

Varnostne odredbe proti koleri v Galiciji.

Lvov, 27. septembra. Za omogočitev zmanjšanja koleranevarnosti je direkcia državnih železnic v Galiciji določila, da je od včeraj naprej vstavljen ves direktni promet na onih železnicah, ki vozijo iz Galicije na Ogrsko, oziroma narobe, zlasti so opuščeni takozvani direktni vozovi.

Pasivna resistenca bosanskih železničarjev.

Sarajevo, 27. septembra. Promet na bosanskih železnicah je vsled pasivne resistenca skoraj popolnoma ustavljen. Včeraj je poklical civilni adlatus baron Benko eksekutivni odbor koaliranih železničarjev k sebi, in namesto da bi se pogajal z njim, je pričel groziti, češ, da bo vlada postopala proti železničarjem najstrožje, ker smatra njih nastop kot pregrešek proti predpisom in za upor proti predpostavljenim. Baron Benko je eksekutivnemu komiteju tudi naznani, da namerava uprava železničarjem s 1. januarjem zvišati plačo, zboljšati penzijske pogoje, dalje da se železničarjem nekaj njih prejšnjih službenih let vstreje v penzijo in da bo tudi službena pragmatika zboljšana. Ravno tako je grozil izvrševalnemu odboru in ga informiral ravnatelj, dvorni svetnik Schuek. Še zvečer je ravnateljstvo izdalо poročilo o teh »pogajanjih« in ga razpolalo po vseh stacijah.

Belgijska kraljeva dvojica pride na Dunaj.

Dunaj, 27. septembra. Belgijška kraljeva dvojica pride dne 3. oktobra popoldne ob 5. na Dunaj in bode slavnostno sprejeti od cesarja in nadvojvod. Iz kolodvora se bode po okrašenih cestah odpeljala v dvorni grad in zvečer bode pri cesarju slavnostna pojedina. Belgijška kraljeva dvojica odpotuje 5. oktobra z Dunaja.

Ali sta dr. Tavčar in dr. Triller spletkarila proti Ivanu Hribarju.

Govor dr. Tavčarja.

Castiti gospod sodnik! Meni bodo dovoljeno, da na precej dolga, nekod otročjega značaja in nepotrebna izvajanja dr. Ravniharja odgovarjam precej na kratko. Obtoženčev zagovornik je navajal precej nepotrebne in radi tega je treba najprvo določiti stališče, da je naša dolžnost, da ostanemo na polju zakona, da razmotrivamo samo vprašanje, ali je storil častiti gospod tržni nadzornik po našem zakonu kaj kaznivega ali ne.

Gospod zagovornik se je postavil na stališče, da je politik izpostavljen vsaki kritiki, da politika vsak lahko obreja, da ga je smatrati enako z igraelem na pozornici, glede katerega je pri kritiki vse dovoljeno, za katero naziranje pa se bode po mojem mnenju častitemu gospodu zagovorniku zahvalil vsak igralec in vsak politik, ker je gotovo napačno nazarjanje, da morata politik in igralec vse prenesti.

Gospod sodnik! Določiti imamo samo, ali imamo tukaj opraviti z doupstno kritiko ali ne.

Dokazano je in jaz stojim na tem stališču, da je gospod Adolf Ribnikar, ki še danes zastopa stališče tiste bajke, preprostemu meščanu Josipu Urbančiču dne 15. avgusta letos v Zvezdi izrekel besede: »Dr. Tavčar je šel z dr. Trillerjem na deželno vlado in tam je za hrbotom Hribarja delal proti Hribarju,« to se pravi, da bi Hribar ne bil potrjen za ljubljanskega župana.

To je očitanje. Gospod zagovornik sier pravi, da je to kritika, jaz pa, da ne.

To je očitanje, ki je izviralo iz potvorjenja in pokvarjenja gospodu Ribnikarju dobro znanega slučaja, in ki mora žaljivo biti za mene in za dr. Trillerja.

Gospod sodnik! Obtoženec se postavlja nekako na stališče, da je v politiki vsaka lumperija dovoljena. Jaz pa zastopam stališče, da je tudi politik pošten človek, tudi politik ne sme biti lumper.

Tudi če bi ne bila midva z dr. Trillerjem najboljša, najintimnejša prijatelja župana Hribarja — in naj se gospod toženec še tako zaničljivo smeje — in bi šla k deželnemu vladu delat proti Hribarju, bi bila midva čisto navadna lumper.

Ta občutek mora imeti vsak pošten človek, ta občutek mora imeti celi Ljubljana, ta občutek je imel tudi gospod Adolf Ribnikar. (Ribnikar se nekaj reži.) Vaš zaničljiv obraz, častiti gospod tržni nadzornik, celi

Vaša figura me sedaj prav nič ne briga!

Ampak gospod Ivan Hribar je povedal, da mora izjaviti, da ne dvoli nad najnim poštenjem, in gospod Ivan Hribar je danes pod prisego povedal, da se je gospod Adolf Ribnikar v Novem mestu po dotičnem shodu zaupnikov narodno - napredne stranke dolgo časa branil izjavilo dati, da je to očitanje nepoštenosti.

To je objektivno očitanje nepoštenja — (Ribnikar ugoverja.) — to je Vaš okus — in že v tem očitanju samem mora biti zapopadeno žaljenje.

Sedaj mi pa, gospod sodnik, boli dovoljeno, razmotriti vprašanje, ali je izvršil gospod obtoženec tudi ponujeni dokaz resnice.

Cel zagovor gospoda dr. Ravniharja bi imel morda vpliv, če bi se ne bil oklenil gospod Ribnikar tako krčevito dokaza resnice. Ampak dokaza resnice se je oklenil in sedaj nastopi vprašanje, ali se mu je ta dokaz resnice tudi posrečil?

Gospod zagovornik utemeljuje trditev, da se je posrečil gospodu obtoženu dokaz resnice, različno in trdi, da se da prepričati o tem, ali je bilo v tej zadevi moje stališče pravo, ali pa stališče gospoda Ribnikarja.

Jaz opozarjam samo na eno stvar, namreč, da je stališče, katero sem zavzemal jaz, da je, če bi bil gospod Ivan Hribar zadovoljen s tem, potem delati na to, da se v slučaju nepotrditve njega zopet ne izvoli, da je to stališče zavzemal do zadnjega dne pred novo volitvijo tudi gospod Ivan Hribar sam, namreč da ni treba, da bi se njegova oseba v celo zadevo tiščala.

In gospod dvorni svetnik dr. Ploj je tudi izjavil, da sva midva z dr. Trillerjem čisto pravilno postopala, da nisva ničesar ukrenila v imenu stranke, da sva nasprotno vedno se sklicevala na refren, če bo Hribar, če bo stranka s tem zadovoljna, potem naj se to izvrši.

Ce je to bila nepoštenost, o tem boste sodili Vi, častiti gospod sodnik.

In sedaj se, gospod sodnik, sklicuje obtoženi gospod Adolf Ribnikar po svojem zagovorniku na tisti dokaz verjetnosti.

Ce bi mogel dokazati, da je verjetnost za njega podana, da je lahko tako govoril, kakor je govoril v Zvezdi dne 15. avgusta, bi ne imel nič proti temu sklicevanju na dokaz verjetnosti. Ampak položaj, na katerega se on sklicuje, ni tak, da bi se mogel sklicevati nanj in kar je glavno, pozabil je navesti vzroke, vsled katerih je verjetnost v njegovem naziranju podana.

Sklicuje se pri tem na pričevanje gosp. dr. Žerjava, ki se je često nepotrebno klical v sodno dvorano,

ker se je moral mučiti tukaj kot bolnik. Kaj se je vse temu ubogemu bolniku naprilo na ramo! — Ali niti dr. Žerjav, niti dr. Oražen nista pod prisego kot priči zaščitana nikdar izrekla, da je gosp. dr. Novak pri tisti priliki pristal na stališče, da sva midva z dr. Trillerjem delala proti Hribarju za hrbotom Hribarja.

Ce bi se mogel gospod tožene sklicevati na navedbe dr. Žerjava — in njegova verodostojnost je popolnoma utemeljena — (Ribnikar: »Misljam, da ne bodete dvomili o tem!«) če bi se lahko skliceval na to: »Dr. Žerjav mi je rekel, »dr. Tavčar in dr. Triller sta letala okoli deželne vlade in tam delala za hrbotom Hribarja proti njegovi potrditvi za župana, in to zaradi tega, da si razdelita njegovo dedičino,« potem bi bil podal pač dokaz verjetnosti. Tako pa to iz-dokazov nikakor ne izhaja in zato polagam v svrhu izreka sodbe odločitev v roke gospoda sodnika, prepričam odločitev njegovi modrosti in razsodnosti. (Dr. Ravnihar: »Ravno pripovedovanje gospoda dr. Žerjava je prepričalo gosp. Ribnikarja, da se je morala zgoditi neka nekorektност.«) Ce bi bila padla beseda lumparija, bi se bila ta beseda tudi s strani prič rabilna.

Dr. Ravnihar: »Vse to je samo besedilčenje in vse to se opira na neko pričo, s katero pospodb Ribnikar niti govoril ni, katera je še-le od tretje osebe, od svojega očeta izvedela za ta pogovor in ki pripoveduje o celem dogodku čisto drugače, kakor je pa ta razgovor potrdila direktnejša prič sama.«

Dr. Triller: »Direktnejša priča pa je sama izpovedala: To bo moj sin natančneje vedel!«

Dr. Ravnihar zakliče nekaj, česar stenograf ne razume.

Dr. Tavčar: »Ne bomo jo ne!«

Dr. Ravnihar: Seveda, če jo nočeš! Da je gospod Ribnikar tako govoril, sedaj tako obraže.

Dr. Tavčar: Če želi gospod sodnik, določim še verzijo in inkriminovane žalitve z »da sta se dr. Tavčar in dr. Triller vezala z deželno vlado za hrbotom Hribarja proti njemu«, torej da sva kaj takega sklepla, kar nisva smela sklepiti in da bi najujo to spravilo v slabo luč v očeh naroda. Samo to pripomnim, da z ozirom na to, da se navaja v obtožbi, da sva šla spletkarstvo proti Hribarju, omejujem pod obtožbo stavljene besede samo na one, kakor jih je zvedel Josip Urbančič ml. od svojega očeta. Ce pa to očitanje nima vseh znakov žaljenja, kakor jih zahteva § 488. k. z., potem jih pa nima sploh nobena stvar.

„Svoji k svojim.“

Splitska »Sloboda«, glasilo državnega poslance dr. Smidlake, piše pod tem naslovom:

Nekaj neverjetnega se je dogodilo te dni v Ljubljani.

V »Slovenskem Narodu« je že dlje časa izhajal oglas banke »Slavije«, katerega glavni zastopnik je poslanec Ivan Hribar.

Na čelu tega inserata je stalo geslo: »Svoji k svojim.« Sedaj je država oblast naenkrat to »opazila« in — zaplenila inserat, oziroma dočelo besedilo z motivacijo, da to besedilo ni dovoljeno, ker se »lahko« razume kot poziv na bojkot drugih, zlasti nemških zavarovalnih zavodov.

Prepričani smo, da se kaj takšnega še ni dogodilo niti v Madžarski. No, dogodilo se je zato v Ljubljani.

Ker je iz te zapleme in iz njenega utemeljevanja razvidna tendenca, iz katere se vidi ves sistem današnje smeri vladajoče politike v Avstriji, stopa ta slučaj iz okvira lokalnih vprašanj in nasili, da oponizimo nanj tudi na tem mestu.

Danes vidi cenzura v Ljubljani — a jasno je, da ne dela tega samo na svojo roko — nekaj protizakonitega in kaznivega v geslu »Svoji k svojim,« ako se ta deviza obrača na korist Slovanov.

Odkrit in neodkrit bojkot Slovanov s strani Nemcev je — dovoljen.

Gospodarsko in politično njihovo prodiranje se podpira z vsemi silami, v gospodarski nevarnosti se nahajačim Slovanom pa se zabranjuje tudi navadni apel, naj vsakdo kupuje pri svojih ljudeh.

To ni samo zaplemba gesla, oglasa, to je zaplemba ideje samoohranitve, zaplemba gospodarske solidarnosti in vzajemnosti.

S tem se proglaša za kaznivo ideja, da je narod, ki ni nemški, ena celota, ki je in mora biti solidaren in da morajo biti člani te narodne celote drug drugemu bližji, kakor pri-padnikom tuje in k temu še sovražne narodnosti.

Kolikor je ta zaplemba v formi komična in operetna, toliko je v stvari ne samo simptomatična, marveč naravnost programatična.

Kje je ostala tu toli hvaljena nevtralnost države, kje je najti prednost takega sistema pred sistemom, ki ga izvajajo Madžari proti narodnostim?

Kam bodo privedli Bienerthi in Aehrenthal Avstrijo s takim sistemom?

Pod sugestijo in diktatom Nemčije se vzdržuje dualizem in se podpirajo privilegovani narodi v državi.

V svrhu, da se okrepi trozvezek, ki je v prvi vrsti v interesu Nemčije

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Roman; spisal F. K.
(Dalje.)

VI.

Poražena Turčija se je vso zimo trudila, da bi dosegla mir. Toda na veliko veselje vse armade ni hotel princ Evgen ničesar slišati o miru, marveč si je postavil za celj, zavzeti Belgrad in na njegovi trdnjavi razviti cesarsko zastavo.

Bojevanje tudi čez zimo ni po-nehalo. Temešvarsi zapovednik grof Merey je zavojeval Rumunsko in je v trdi zimi, meseca novembra zavzel Bukarešt. Graničarski general Maximilian Petraš je udrl z vojaki v Bosno in zavzel Dervent ter pregnal Turke iz trdnjave Lišnice med Zvornikom in Šabacem.

Na spomlad je začel princ Evgen zopet zbirati veliko armado. Hitel je toliko bolj, ker so postali Turki zopet predzrni. Prihajali so v večjih četah čez Donavo in Savo in plenili po Sremu. Celo gori do Karlovega so se upali ter povsod plenili in požigali.

Koncem maja 1717. je prišel princ Evgen zopet na južno Ogrsko in se utaboril v Pančevi. Dne 16. in 17. junija je svojo armado srečno prepeljal čez Donavo, ne da bi ga bili Turki vznemirjali. 61 bataljonov pešakov in 176 eksadronov konjenikov je prepeljal princ Evgen na takrat turška tla in jih zbral okrog Belgrada. Turška pasadka je štela kakih 30.000 mož, katerim je poveljeval hrabri Mustafa paša.

Cesarska armada je obkobil Belgrad na kopnem od vseh strani. Čez Donavo so bili napravljeni mostovi za dovožanje živil. Samo proti Savi je bil Belgrad svoboden.

Nevarnost ni pretila cesarski armadi iz Belgrada, nego od juga in od vzhoda. Veliki vezir Halil paša je v Drinopolju zbiral velikansko armado. Od vseh koncov razprostranega turškega cesarstva so hiteli hrabri možje pod zastavo Kalifovo. Vse večje vojske so se približevale Semeniji in Oršovi, ki so prihajale ob Moravji in Donavi in tudi v Rumuniju se je nabrala mogočna turška četa ter vdrila na Sedmograško in korakala na Karanšebeš. Princev Evgen pa se ni dal zvabiti izpred Belgrada, marveč je vse sile posvetil utrjenju svojega tabora okrog Belgrada. Napravil je mogočne nasipe in globoke jarke in se pripravil za bojevanje proti bel-

grajski posavski in proti armadi Halil paše.

Bojevanje se je začelo 1. julija. Ta dan je pregnala cesarska armada Turke iz Zemuna, a pet dni pozneje se je vnela med cesarskimi in med turškimi ladjami na Savi in na Donavi ljeta bitka. Turški naskoki pa so bili vsi srečno odbiti. Od tega dne so se boji neprestano ponavljali, zdaj večji, zdaj manjši. Ko je 13. julija nastal velik vihar, ki je poškodoval mostove cesarske armade, so Turki z ljuto silo poskusili veliki most razdejati. 10.000 Turkov je napadlo most, ki ga je branilo samo šestdeset mož, a ti so se tako hrabro ustavliali strahovitemu navalu, da je utegnil general O'Duyer jim prihiteti na pomoč in Turke pregnati. Toda vsi ti uspehi niso cesarski armadi nič pomagali. Turki so se iz belgrajske trdnjave izselili in napravili taborišče zunaj Belgrada ter neprestano bombardirali utrdbne cesarske armade. Škoda, ki so jo provzročale bombe, je bila velika. Cesarski je niso mogli sproti popravljati. Vrh tega so v cesarski armadi nastale bolezni in se je bilo batiti, da izgubi vojaštvo pogum in bojažljnost.

In prav tedaj se je od juga začela približevati mogočna armada velikega vezirja. Položaj cesarske armade je bil sedaj prav kritičen. Upanje, da zavzame armada Belgrad, še pred-

no pride veliki vezir, se ni izpolnilo in sedaj je bila vsled tega cesarska armada v največji nevarnosti. Umakniti se ni več mogla, kajti spričo dveh velikih sovražnih armad, ni bilo več mogoče priti čez Donavo in čez Savo, v svojem taboru pa armada tudi ni mogla ostati, saj bi bila stala med dvema ognjem.

Tedaj se je princ Evgen odločil, da prehititi svoražnika in da se z vso svojo silo najprej loti armade velikega vezirja, a če to armado premaga in razbije, da potem naskoči in zavzame Belgrad.

Dne 16. avgusta se je vnela velika bitka. Samo malo posadko je princ Evgen pustil v taborišču, vso drugo armado je peljal v boj proti armadi velikega vezirja. Pešaki so stali v sredi, na desnem in na levem krilu pa konjeniki. Ob eni uri zjutraj je bila armada razpostavljena in je princ Evgen ukazal, naj se začne pomikati proti sovražniku. A komaj se je začelo to pomikanje proti turškim utrbam, je nastala gosta megla, tako da je bilo posamičnim oddelkom nemogoče zasledovati določeno jem smer. Konjeniki na desnem krilu, ki jim je zapovedoval feldmaršal grof Palfy so zgrešili pot in so zašli za turške nasipe. Presenečeni Turki so z veliko premočjo napadli cesarsko konjeništvo in vnel se je velik boj. Turkom je to pokazalo, da se jim bli-

je, je obljubil, kakor so poročali listi, grof Aehrenthal italijanskemu ministru San Giulianu za Italijane povoljno rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja.

V isto svrhu se sedaj zatirajo Slovani na severu in jugu.

A komu je to na korist?

Morda pravim interesom monarhije kot take!

Ali ni tu naša država samo plačajoči del? Gotovo, saj je ono, kar državi dado Nemci in Madžari, samo danajski dar.

Dajejo ji to, kar je njim samim na korist.

Podpiranje Nemcev jemlje nase vedno bolj značaj podpiranja nemšta kot celine in to nemštvu pridobiva vedno bolj izrazito nemško - nacionalni značaj.

Kam pa meri ta smer, ni treba šele dokazovati.

Državni pravnik je v Ljubljani zaplenil geslo »Svoji k svojim«, zaplenil je s tem idejo notranje solidarnosti Slovanov te monarhije.

Proglašil je za kaznivo solidarnost elementov, ki ne teže izven državnih mej, a storil je to zato, da ščiti interese tistih, katerih zaledje — finančno in politično, se nahaja izven avstrijskih mej.

Zaplenil je s tem idejo samobitnosti tiste države, ki jo sam reprezentira.

Geslo »Svoji k svojim« je torej kaznivo, ker ni povoljno Nemcem.

Ali je potem kazniva vobče tudi borba večine lojalnega prebivalstva te države in stremljenje tega prebivalstva, da s solidarnostjo ščiti tako sebe, kakor državo od zunanjega pohotnosti?

Za take konsekvence res ni odgovoren ljubljanski cenzor, marveč tisti, ki vodijo tako politiko.

Obravnava radi »Sifije«.

Danes popoldne ob 4. se vrši končna obravnava proti odgovornemu uredniku našega lista, češ, da je bil meseca julija t. l. v Sifiji, ne da bi bil o tem obvestil deželno vlado in državnega pravnika. Kakor je znamo, je ovadbo na sodišče vložil sam dež. predsednik baron Schwarz, kar je gotovo dokaz, da ima silno »mnoho« posla, da se lahko peča s takimi bagatelami. Nadejamo se, da bo pri obravnavi zastopnik državnega pravdništva povedal, zakaj se je obravnava o tej stvari tako zavlekla in zakaj je akt moral potovati na višje državno pravdništvo v Gradcu. Menimo, da ima obtoženec do tega pojasnila pravico.

Lepi zaupniki.

V nedeljo se je vršil v »Narodnem domu« sestanek ožjega odbora narodno - naprednih zaupnikov. Na sestanku se je sklenilo, da bo razprava

za cesarska armada in razpostavili so vse svoje moči za boj. Bitka se je vnela na celi črti.

Konjenikom na desnem krilu se je slaba godila. Vzlio hrabrosti se niso mogli ubraniti turških navalov, niso mogli niti naprej niti nazaj. Šele ko je general grof Merey prihitel na pomoč s konjeniki, so bili Turki odbiti, a ko je general grof Starhemberg prijeljal pešake, so bili Turki na desnem krilu premagani in pregnani iz njihovih utrdb.

Med tem se je dvignila meglja in princ Evgen je videl sedaj, da je vsa njegova armada v najgroznejši nevarnosti. Ker je bilo desno krilo zašlo v stran, je bila pretrgana zveza med tem krilom in središčem. Če bi se bili Turki vsuli v to odprtino, bi bili lahko cesarsko armado popolnoma pokončali. Toda princ Evgen jih je prehitel. Postavil se je sam na čelo voja princa Beveru, ga peljal v to odprtino in planil nad Turke.

Strašna je bila bitka, a naposled so bili Turki premagani in so morali zapustiti svoj tabor ter se umakniti. Turki so pustili na bojišču 20.000 mrtvih in ranjenih, cesarska armada pa imela 1500 mrtvih in 3500 ranjenih. Cesarski so zavojevali kakih 200 topov in 51 zastav, izgubili pa tudi sami več zastav.

(Dalej prihodnjie.)

va strogo zaupna. Vkljub temu sklepnu pa je neki poštenjak izdal »Slovencu« nekaj sicer ne točnih informacij o sestanku. V vrstah zaupnikov je bil torej nekdo, ki je tako »zanesljiv zaupnik«, da ne obeža samo zaupnih posvetovanj na velik zvon, marveč je tako trden v »svojem naprednem mišljenju«, da je šel celo strogo zaupne podrobnosti s tem sestanka izdat — »Slovencu«. Lep zaupnik to! Umetnost bi bilo, da bi se izsledilo, kdo je dotični polovičar, ker zadnji čas je že, da bi se iz stranke odstranili življi, ki so dvorezni noži. S takimi elementi brezpogojno ven iz stranke. Čim preje se to zgodi, tem bolje za stranko! Ven z ljudmi, ki se samo delajo napredne, v resnici pa niso ničesar drugega kakor klerikalni vohuni, ki delajo samo razdor v naprednih vrstah. In takšnih prospalje je žal med nami lepo število

Ali so to narodni duhovniki?

Naši duhovniki se delajo semterja za silno narodne, a to samo takrat, kadar jim to kaže, sicer pa so v narodnem oziru zelo, zelo popustljivi. Razni župni uradi po Kranjskem imajo še sedaj samo nemške ali pa samo latinske pečate in prav nič se ne ženirajo izdajati samo nemške krstne liste in druge take listine. Med te župne urade spada tudi župni urad pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Ta ima čoježiščne celo uradne kuverte. Zakaj, tega res ne razumemo. Morda je novi župnik Barle poseben ljubitelj nemškega jezika, ali pa hoče javno pokazati, da zna tudi on nemško.

Samo katoliki.

Štajerski klerikalni poslanec dr. Korošec je v nemškem listu »Vaterland« izjavil, da slovenski klerikaleci v štajerskem deželnem zboru obstruirajo v prvi vrsti za to, ker so katoliki in ker hočejo s tem prepričeti »Los von Rom« gibanje. Lepo! Vprašali bi poslanca dr. Korošca, ako je »Los von Rom« gibanje morda nevarno med Slovenci in ako ni morda mnogo nevarnejša germanizacija, ki se sedaj vrši na vseh linijah na Slovenskem? Toda klerikaleci so v prvi vrsti katoliki, potem dolgo nič in končno šele Slovenci!

Orožnik proti narodnemu kolku.

Somišljenik iz Novega Vodmata nam piše: Smotke in znamke navadno kupujem v trafiki pri garnizijski bolnici. Opetovano sem hotel že tudi kupiti narodne kolke. Dobil sem vedno en in isti odgovor, da jih nimajo v zalogi. Zadnjič sem se radi tega jel hudovati, na kar mi je trafikantinja rekla, da nima narodnih kolkov zato v zalogi, ker ji je neki orožnik iz Most prepovedal prodajanje narodnih kolkov, češ, da ji bo vse kolke takoj zaplenil, ako bo izvedel, da jih prodaja. Vest se nam zdi skoro verjetna, ker poznamo naše orožnike prav dobro, da so z malimi izjemami, ki se pa nahajajo v vsakem stanu, vseskozi pošteni, dosteni in narodni ljudje, ki store samo to, kar jim veleva njih težak poklic in zakon. Zato bi bilo zanimivo izvedeti, ako se res nahaja med orožniki mož, ki bi nastopal proti prodaji narodnih kolkov, ali pa si je dotična trafikantinja izgovor samo izmisnila.

»Narodna stranka« o obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. — Nove C. M. podružnice.

V Celju, 26. septembra.

V nedeljo se je vršilo na Spodnjem Štajerskem več shodov, na katerih so zavzeli pristaši Narodne stranke svoje stališče k obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. V Sredini, največjemu svojem volilnem kraju, je poročal dež. posl. dr. Kukovec o položaju v štajerskem deželinem zboru. Poudarjal je, da se mora stališče slov. naprednjakov napram obstrukciji seveda zdatno izpremeniti, ako se poudarja tako odločno, kakor je storil to dr. Korošec v »Vaterlandu«, klerikalni značaj te obstrukcije. Volileci so nato soglasno izrekli, da jih ni volja plačevati bojni stroškov za klerikalno obstrukcijo. Če je že res kakša katoliška stvar v nevarnosti, zakaj pa rabi ne obetruirajo potem nemški klerikaleci, ki so močnejši in čejih političen vpliv je gotovo dalekosežnejši? Na predlog obč. sve-

tov. Klemenčiča se je na to sprejela rezolucija, v kateri se sicer odobrava odpor proti nemškim nasilnostim v Gradcu, obžaluje pa se in ostro obsoja izrabljanje žalostnega položaja štajerskih Slovencev in boja istih v strankarske namene klerikalcev. Končno se je izrekla dež. posl. dr. Kukovec soglasno zaupnica in se mu je prepustilo glede taktičnega postopanja v deželnem zboru popolno svobodo. — Lepo obiskana shoda sta se tudi vršila v Trbovljah in Kotiševi v Celju; tudi na temu se je pokazalo nezaupanje volilev napram klerikalni obstrukciji v dež. zboru. — Včerajšnja nedelja nam je prinesla tudi ustanovitev dveh novih podružnic C. M. D., namreč v Bočni pri Gornjem gradu in na Bregu pri Čelju. V Bočni, priprosti kmečki vasici, je k podružnici takoj pristopilo 75 članov in članice! — V soboto pa se je vršila v Mariboru skupna, izborna obiskana obrambna enketa spodnjeshajerskih naprednih ferialnih akad. društva: »Bodočnosti«, dveh odsekov »Prosvete« (v Celju in Mariboru) in »Kluba slov. naprednih akademikov« v Celju. Referirali so potovalni učitelj C. M. D. Ivan Prekoršek, iur. Kosi in Brenčič, prof. dr. Pivko in med. Toplak. Politično in obrambno delo se je torej začelo na Sp. Štajerju na jesen zopet živahno razvijati.

Sokolske tekme.

Dotični »Sokol«, ki je zamenjal svojo pelerino v nedeljo pri tekmi, in sicer pri skoku v višino, se prosi, naj isto pošlje na naslov M. Hrovatin, Ljubljana, kjer dobi svojo nazaj.

Nepreviden voznik.

Včeraj popoldne, ko so šli otroci iz šole, je nek voznik po Cojzovem grabnu takoj naglo in neprevidno vozil, da je zadel 12letnega šolskega učenca Danijela Gradišarja, ga podrl na tla in ga na hrbitu, na desnini levih roki znatno telesno poškodoval.

Ujel se je.

Te dni je nek 22letni fant ovadil stražniku, da je plačal za nekoga brezposelnega snažilca gostilniškega orodja prenočišče. Le-ta je pa baje preje ustal, ter svojemu dobrotniku odnesel 10 K. Policija je dozdevnega tatu izsledila in aretilara. Izpovedal je pa, da je dobrotnik imel z njim čisto druge namene. Bil je pohotnež. Policija je nato aretilala še ovadilja, ter ga izročila deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

Kobilu ukradel

je v soboto na Gorenjskem nekemu posestniku nek okoli 20letni fant. Orožništvo ga je sledilo do Šiške, od tam pa se ne ve, kam da je izginil. Kobilu je 2 in pol leta stara, rjava, 15 pesti visoka, ter ima na zadnji levih nogi nad členkom belo liso. Vredna je 500 K.

Zaradi prepovedanega povratka

v mesto je policija aretilala 55letnega brezposelnega pekovskega pomocinika Valentina Servica iz Ihana pri Kamniku, ter ga izročila okrajnemu sodišču.

Jubilejske krone je iskala.

V soboto je prišla na Dolenjski cesti v neko trgovino neka ciganka z Sletnim otrokom. Tam je nakupila za 1 korno blaga, ter plačala s tolarjem za 5 K. Pri tem je poprosila prodajalko, da bi si smela poiskati jubilejske krone. Le-ta je dala škatuljo s kronami, katere je ciganka vse prebrskala. Ker ni nobene našla, je dala škatuljo nazaj, se zahvalila in odšla. Ko je pa pozneje prodajalka denar preštela, je opazila, da je s ciganko izginilo tudi 5 K. Ko je zadevo ovadila policiji, se je ciganka s svojo družbo že davno odpeljala z denarjem.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Nedeljni nedeljski loveci, »Mengendorfer« ali pa »Fliegende Blätter« — kdor hodi v kavarno jih je najbrž že kdaj videl — imajo med svojimi stalnimi gosti slavnozname nedeljske lovece. To so namreč tisti loveci, ki hodijo na lov samo ob nedeljah in zapovedanih praznikih, ki tudi na lov streljajo, in sicer prav krepko streljajo, ki pa niso ravno

hudo krvoločni in se še milokateremu zajeu — da ne govorim o medvedih, volkovih, tigrin in higijenah — pihnili s svojim pihalnikom luč življenga. Če se je to sploh kdaj zgodilo, je bilo pač vsebolj po naključju kot pa namenoma. To je seveda smola, da tisto naključje nese včasih svinec med rebra tudi kakem živemu bitju, ki hodi po dveh nogah in ne vedno zajeu. To je precej sitno in ima včasih tudi prav sitne posledice. Nedeljski loveci, ki je imel zadnjič enkrat tako nazapadljivo smolo, da je meril na zajec, pa je zadel otroka, med tem po je zajec odnesel zdravo kožo, je stal včeraj pred okrajnim sodiščem. Otroku se ni kdove kaj zaleda zgodilo, in ker je oče otroka sam pred sodiščem potrdil, da lovec otroka ni mogel videti in je bilo vse le nesrečno naključje, je sodnik loveca oprostil.

Žaljenje časti. Jakob Zrimc in njegov sin iz Cviklave pri Grosupljem sta zadnjič imela z nekim Hudobičem neko pravdo zaradi žaljenja časti. Obsojena sta bila že zadnjič. Ze pred obravnavo sta dejala priči Černiču, da zato vleče s Hudobičem, ker se z njegovo ženo vlači. Černič je zato oba tožil in včeraj sta dobila stari in mladi Zrimci svoji kazni še toliko zraven, da bota zdaj sedela vsak en teden v zaporu.

Za kratek čas.

To je vendar čudno, da ta človek še vedno ni dobil službe, dasi ima mnogo protekcije.

= Protekcijo ima. A toliko protekcije sploh ni na svetu, kakor jo je treba za njegovo neumnost.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 27. septembra. Z ozirom na olajšane ultimo-prolongacije in na izreden interes, ki so ga vzbujale akcije Länderbanke, je bilo razpoloženje na včerajšnji borzi precej prijazno. Kupčije pa niso bile obsežne in se je promet omejil na akcije Länderbanke, na akcije parobrodne družbe in akcije petrolejskih tovarn, ki so na kurzu pridobile. Poslabšale pa so se akcije trboveljske družbe, cementne akcije, orožarske akcije in ogrske kreditke. Divize so zopet nategnile. Rente so zopet mirne.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurz dunajske borze 26. septembra 1910.

	Denari	Blagovaj
Mačjevo renta	93,40	93,60
4,2% srebrna renta	97,20	97,40
4% avstr. kronska renta	93,30	93,50
4% ogr.	91,65	91,85
4% kranjsko deželno posojilo	96-	97-
4% k. o. češke dež. banke	94-	95-

	Broške.	
Srečke iz 1. 1860	226,50	232,50
1864	322-</td	

Poslano.*)

Preči se gospoda

Pauletiga

kateri se je predstavil pred pri-
bližno 14 dnevi radi neke službe
da se takoj istotam osebno zgled.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Prešernove slike

prodaja in posila po poštem preko

I. Bonač v Ljubljani.

Cena enački 5 krov.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana združba z usmerjeno zavodu

v lastnem zadružnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa
upravnega premoženja

€ 83.118.121-11

€ 20.775.510-50

obrestuje hranilne vloge po 4½%.

brez vsakoga odbitka rentnega dovrha, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi z čekovalnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

€ 20.000.000

Stanje hranilnih vlog nad

Posojuje na zemljišča po 5½% x 1½% na amortizacijo ali pa po
5½% brez amortizacije; na menice po 8%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4½% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Delnica glavnica : K 5.000.000—

Rezervni zaklad : K 450.000—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovence je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki »SLAVIJI«.

Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavljal, iz-
polnit v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fondi € 48.312.707— jamčijo za popolno varnost ..

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelenim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo naravnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavijo“ v Ljubljani.

N
a
p
l
e
n
j
e
n
o
i

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 3.

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov krov.

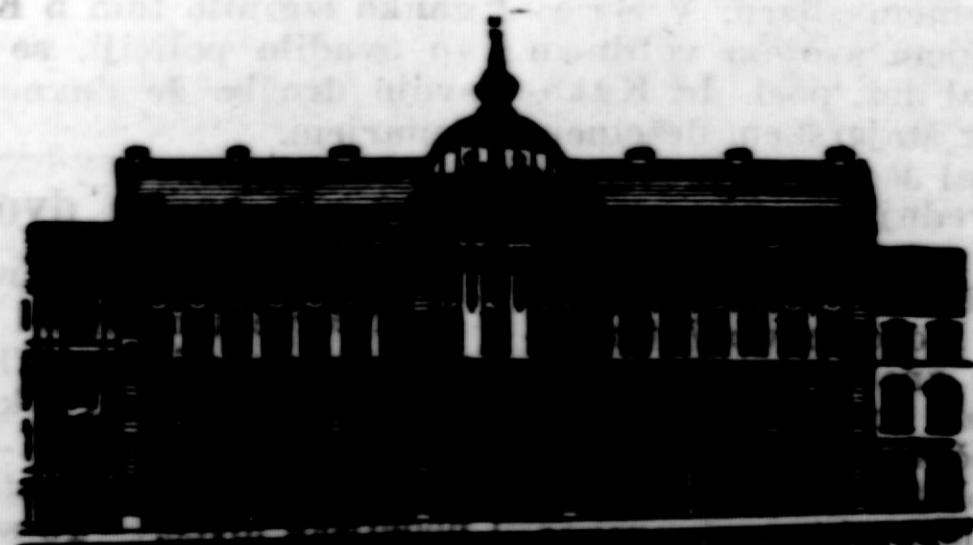
Obstoječih vlog nad 38 milijonov krov.

Rezervni zaklad nad 1 milijon krov.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada že mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vloženega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželnim vladam, fizičljivo
vsaka spekulacijo z vloženim denarjem.

Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4½% brez odbitka; nevzdignjene obresti se
pripišujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5%, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1¼% na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
kreditnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditne društve.